

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNA I HERCEGOVINA
**AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**
S A R A J E V O

Temeljem članka 85. stavak (2) i članka 130. Zakona o osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj 23/17) i članka 12. Statuta Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 84/17), Stručni savjet Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH, na 8. sjednici održanoj 24. 11. 2017., d o n o s i

PRAVILNIK
O NAČINU IZRAČUNA I MJERILIMA ZA IZRAČUN
DRUGIH TEHNIČKIH PRIČUVA OSIGURANJA

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.
(Predmet)

Ovim Pravilnikom uređuje se način izračuna i mjerila za izračun drugih tehničkih pričuva osiguranja koja oblikuje društvo za osiguranje s obzirom na predviđene obveze i rizike velikih šteta, načinu i rokovima izvješćivanja Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija za nadzor).

Članak 2.
(Vrste)

Druge tehničke pričuve osiguranja su:

1. pričuve za kolebanje šteta i
2. druge tehničke pričuve prema računovodstvenim propisima.

II PRIČUVE ZA KOLEBANJE ŠTETA

Članak 3.
(Oblikovanje pričuva)

Društvo za osiguranje je dužno oblikovati tehničke pričuve za kolebanje šteta ako obavlja poslove osiguranja kredita, osim ako ugovorima o osiguranju ne pokriva samo rizik smrtnosti, nezgode ili nesposobnosti za rad zbog zdravstvenog stanja.

Članak 4.
(Namjena)

- (1) Pričuve za kolebanje šteta namijenjene su izravanju neravnomjernog nastajanja štetnih događaja.
- (2) Društvo za osiguranje može oblikovati pričuve za kolebanje šteta iz stavka (1) ovog članka u onim vrstama osiguranja za koje se na temelju statističkih podataka mogu očekivati značajnija odstupanja godišnjeg iznosa šteta na temelju odstupanja kvote šteta obračunskog razdoblja od prosječne kvote šteta u promatranom razdoblju.

Članak 5.

(Pričuve po vrstama)

Društvo za osiguranje utvrđuje pričuve za kolebanje šteta po vrstama osiguranja sukladno ovom Pravilniku.

III NAČIN OBRAČUNA

Članak 6.

(Metoda obračuna)

- (1) Za izračun pričuve za kolebanje šteta društvo za osiguranje koristi sljedeće podatke:
 1. kvota šteta za pojedinu osigurateljnu vrstu u obračunskom razdoblju na kraju kojeg se utvrđuje pričuva za kolebanje šteta,
 2. kvote šteta za pojedinu osigurateljnu vrstu i to za svaku godinu posebno u 10-godišnjem neprekidnom razdoblju koje prethodi obračunskom razdoblju za koje se utvrđuje pričuva za kolebanje šteta.
- (2) Ako u razdoblju za određivanje prosječne kvote šteta društvo za osiguranje nije obavljalo poslove pojedine osigurateljne vrste, dužno je za to razdoblje koristiti ukupnu kvotu šteta za tržište osiguranja.
- (3) Kvote šteta iz stavka (2) ovog članka može objaviti Agencija za nadzor.
- (4) Kvota šteta je kvocijent mjerodavne štete i mjerodavne premije pomnožen sa 100 (KŠi) i računa se na sljedeći način:

Mjerodavna šteta (MŠ) računa se na sljedeći način:

$$MŠ = BŠ - ŠR \pm PPŠ \pm PPŠR \pm PPB \pm POOP - PKOP$$

gdje je:

MŠ = mjerodavna šteta u promatranom razdoblju,

BŠ = obračunate (bruto) odštete,

ŠR = udio reosiguranja u odštetama,

PPŠ = promjena pričuve šteta (nastalih prijavljenih i nastalih neprijavljenih),

PPŠR = promjena pričuve šteta, udio reosiguranja

PPB = promjena pričuve za bonuse,

POOP = promjena drugih pričuva,

PKOP = prihodi od kamata ostvarenih na osigurateljno - tehničkim pričovama.

Mjerodavna premija (MP) računa se na sljedeći način:

$$MP = ZBP - PRE \pm PPP \pm PPPR,$$

gdje je:

MP = mjerodavna premija u promatranom razdoblju,

ZBP = zaračunata bruto premija,

PRE = premija predana u reosiguranje,

PPP = promjena bruto pričuva prijenosnih premija,

PPPR = promjena pričuva prijenosnih premija, udio reosiguranja.

Ako su u promatranom razdoblju:

$MŠ \leq 0$ i $MP \geq 0$ tada je $KŠ_i = 0$,

$MŠ > 0$ i $MP \leq 0$ ili $MŠ = 0$ i $MP < 0$ tada je $KŠ_i = 130$,

$MŠ < 0$ i $MP < 0$ tada je $KŠ_i = (MP/MŠ) * 100$

- (5) Temeljem izračunate kvote štete za razdoblje iz stavka (1) točka 2. ovog članka, na način opisan u stavku (4) ovog članka, izračunava se prosječna kvota štete (PKŠ) i standardna devijacija (SD):

$$PKŠ = \frac{\sum_{i=1}^n KŠ_i}{n} \quad SD = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (KŠ_i - PKŠ)^2}{n}}$$

gdje je:

n = broj promatranih godina (10 godina)

KŠ_i = kvota šteta u godini »i«

Za izračun PKŠ i SD ne koriste se podaci o kvoti šteta (KŠ_o) za obračunsko razdoblje za koje se utvrđuje pričuva za kolebanje šteta.

Ako je KŠ_i u nekoj godini veća od 130, za izračun PKŠ i SD izjednačit će se na 130.

- (6) Pričuva za kolebanje šteta na kraju obračunskog razdoblja utvrđuje se ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
1. KŠ_i za i=1,...,n najmanje jednom je iznad 100;
 2. SD za promatrano razdoblje iznosi najmanje 5.
- (7) Mjerodavna premija u obračunskom razdoblju (MPo) računa se po formuli iz stavka (4) ovog članka. Ako se izračunom dobije MPo < 0, tada se MPo stavlja na nulu. Gornja granica obveze (GGO) dobije se tako da se MPo pomnoži s višekratnikom standardne devijacije (SD) iz stavka (5) ovog članka podijeljenim sa 100 i to:
1. za osiguranje usjeva i nasada
 2. osiguranje kredita sa šesterokratnikom standardne devijacije, iii. za sve ostale vrste rizika (osiguranja) s četverokratnikom standardne devijacije.
- (8) Pričuva za kolebanje šteta povećava se za 3,5% gornje granice obveze utvrđene prema stavku (7) ovog članka, s tim da ako bi povećanjem iz stavka (7) ovog članka pričuva za kolebanje šteta premašila gornju granicu obveze, pričuva se povećava samo do gornje granice obveze, a ako je pričuva za kolebanje šteta na početku obračunskog razdoblja veća od GGO pričuva se ne povećava.
- (9) Ako je kvota šteta u tekućem obračunskom razdoblju veća od prosječne kvote šteta utvrđene prema stavku (5) ovog članka, pričuva za kolebanje šteta smanjuje se za iznos

$$SP = (KŠ_o - PKŠ) \% * MPo$$

gdje je:

SP = smanjenje pričuve za kolebanje šteta

KŠ_o = kvota šteta u obračunskom razdoblju.

- (10) Kada su ispunjeni uvjeti iz stavka (6) ovog članka pričuva za kolebanje šteta na kraju obračunskog razdoblja dobije se primjenom odredaba st. (8) i (9) ovog članka. Iznos pričuve za kolebanje šteta na kraju obračunskog razdoblja ne može biti manji od nule niti veći od GGO.
- (11) Kada nisu ispunjeni uvjeti iz stavka (6) ovog članka nije potrebno utvrđivati pričuvu za kolebanje šteta, iznos pričuve na kraju obračunskog razdoblja je nula.

IV DRUGE TEHNIČKE PRIČUVE

Članak 7. (Ostale pričuve)

Druge tehničke pričuve prema računovodstvenim propisima izračunava društvo za osiguranje prema izabranoj aktuarskoj metodi s obzirom na predviđene buduće obveze i rizike od velikih šteta koje proizlaze iz ugovora o osiguranju odnosno ugovora o reosiguranju od odgovornosti za nuklearne štete ili odgovornosti proizvođača za farmaceutske proizvode, potresa, poplave te druge obveze i rizike u vezi kojih ne oblikuje: pričuve za prijenosne premije, pričuve za bonuse i popuste, pričuve šteta, posebne pričuve, pričuve za kolebanje šteta i matematičke pričuve.

V IZVJEŠĆIVANJE

Članak 8. (Način izvješćivanja)

- (1) Društvo za osiguranje je obvezno dostaviti Agenciji za nadzor izvješće o pričuvama utvrđenim ovim Pravilnikom ukoliko vrši izračun istih na način i u rokovima utvrđenim aktom kojim se reguliraju pravila i minimalni standardi za izračun tehničkih pričuva.
- (2) Izvješće iz stavka (1) ovog članka ovjerava imenovani ovlašteni aktuar društva za osiguranje.

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 9. (Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine“, a primjenjuje se od 1. 1. 2018.

PREDSJEDNIK
STRUČNOG SAVJETA

mr. sci. Edita Kalajdžić

Broj:021-3236-2/17
Sarajevo, 24. 11. 2017.